

* návod *
na
obsluhu

*** FTVP ***
COLOR UNIVERZAL

VÁŽENÝ SPOTREBITEĽ

Dostávate do rúk zložitú zariadenie, ktoré si vyžaduje vhodné umiestnenie a šetrné zaobchádzanie.

Prvé zoznámenie s prijímačom Vám umožní predavač, ktorý Vám prijímač vyskúša a odborne predvedie. S farebným televíznym prijímačom Vás bližšie zoznámí „Návod na obsluhu“, pomôže Vám prijímač vhodne umiestniť, pripojiť anténu a objasní Vám podrobnosti spojené s obsluhou prijímača. Je vo Vašom záujme, aby ste „návod“ podrobne preštudovali.

UMIESTNENIE PRIJÍMAČA

Pre farebný televízny prijímač vyberte stabilné miesto, ktoré nebudete meniť. Na farebný televízny prijímač má totiž vplyv zemské magnetické pole, preto sa musí pri každom premiestnení odborne nastaviť. Nastavený prijímač nepremiestňujte!

Pri umiestňovaní prijímača nezabudnite na možnosť pripojenia antény. Prijímač musí byť umiestnený tak, aby bola zabezpečená dostatočná cirkulácia vzduchu cez otvory v zadnej stene a aby bol prístup aj k ovládacím prvkom, umiestneným v zadnej časti. Prijímač nesmie byť v tesnej blízkosti steny (cca. 15 cm), vykurovacieho telesa alebo v prostredí vodných pár (priestory, kde sa varí).

Správna reprodukcia farieb sa dá zabezpečiť len vtedy, keď na tienidlo nedopadá priamo slnečné ani umelé svetlo.

Súčasne to vylučuje nevyhnutnosť nastavenia neprírodzene veľkého jasu. Večer je najlepšie použiť silne tlmené osvetlenie miestnosti. Úplná tma nie je ani potrebná, ani účelná.

V prípade, že ste prijímač zakúpili v chladných zimných mesiacoch, treba vybalený prijímač ponechať 3–4 hodiny v pokoji pred uvedením do chodu, aby sa prispôbil teplote miestnosti, v ktorej bude inštalovaný. Prijímač je konštruovaný výlučne pre striedavé sieťové napätie $220\text{ V} \pm 10\%$, 50 Hz.

V prípade, že z dôvodu nevhodného sieťového napätia musíte použiť stabilizátor sieťového napätia, musí byť dimenzovaný na zaťaženie cca. 250 VA.

ANTÉNA

Pre dobrý obraz a zvuk je nutná kvalitná anténa, ktorá svojimi rozmermi zodpovedá prijímanému kanálu. Je rovnaká ako pre čiernobiely príjem, avšak jej správna voľba a umiestnenie je omnoho kritickejšie. Musí zabezpečiť čo najvyššiu úroveň priameho signálu od vysielateľa a maximálne potlačenie odrazených signálov, ktoré sa pri farebnom prijíme prejavujú omnoho nepriaznivejšie ako pri čiernobielym. Preto nepoužívajte žiadne núdzové antény.

Veľkú pozornosť treba venovať aj anténemu zvodu. V každom prípade Vám odporúčame použiť nesymetrický zvod z koaxiálneho kábla, na ktorý je prispôbený aj anténny vstup prijímača. Pri starostlivej inštalácii sa takto vyhnete možnosti zhoršenia kvality obrazu a rôzneho rušenia príjmu parazitnými signálmi. Pre prevažne používané symetrické antény je samozrejme potrebné koaxiálny zvod prispôsobiť vhodným symetrizačným členom priamo pri anténe. Symetrický zvod z anténnej dvojlinky dáva uspokojujúci výsledok len vo výnimočne priaznivých prípadoch. Aj tak je potrebné dbať, aby bol čo najkratší a nikde sa nedotýkal okolitých predmetov (s výnimkou izolačných držiakov). Symetrický zvod (dvojlinku) je potrebné pretransformovať na nesymetrický vstup prijímača symetrizačným členom, ktorý je v príslušenstve prijímača. Nevhodne riešený anténny zvod sa totiž prejaví rovnako ako nesprávne volený typ antény, prípadne jej nevhodné umiestnenie, parazitným príjmom (príjem odrazeného signálu – dvojité-trojité obraz) a zníženou úrovňou signálu (šum). V mieste príjmu kde anténa nezabezpečí potrebnú úroveň signálu $250\text{ }\mu\text{V}$, je potrebné priamo na anténe inštalovať anténny zosilňovač. Vhodnosť antény, anténneho zvodu, prispôbenia a správnej inštalácie musí posúdiť odborník.

UVEDENIE PRIJÍMAČA DO CHODU

Túto činnosť vykonáva pracovník TV opravovne, u ktorej ste si inštaláciu objednali. Po nastavení prijímačom už nehýbte. V prípade, že prijímač premiestnite je potrebné jeho opätovné nastavenie.

OBSLUHA PRIJÍMAČA

Prijímač sa zapína tlačidlom 15. Pred definitívnym nastavením ovládacích prvkov je potrebné regulátor jasu 7 nastaviť na maximum a regulátor kontrastu 10 do strednej polohy. Farebný kontrast 8, t. j. sýtosť farieb nastaviť na minimum, farebný tón 9 nastaviť na nulu (t. j. do stredu).

V prípade, že už predtým bol prijímač naladený na prijímaný vysielateľ a má pripojenú anténu, uvedené úkony nie sú potrebné. Posúvaním ovládacieho prvku 6 nastavujeme hlasitosť reprodukcie. Zatláčením tlačidla 11 meníme zafarbenie zvuku.

Tlačidlo 13 nám umožňuje vypnúť farby – t. j. prijímať len čiernobiely obraz.

Pri prijímaní čiernobieleho ako aj farebného vysielania v norme D, K (prijímame vysielateľov v ČSSR, ZSSR, PLR, a MLR) má byť prepínač noriem 12 nezatlačený.

Pri prijímaní v sústave SECAM v norme B, G (vysielateľ NDR) musí byť prepínač noriem zatlačený.

Farebné vysielanie v sústave PAL (vysielateľ NSR a Rakúska) je možné prijímať na tomto prijímači len čiernobiele. Prepínač noriem 12 si v tomto prípade prepne do polohy, v ktorej je obraz lepší.

KONTRAST A JAS PRI PRÍJME ČIERNOBIELEHO VYSIELANIA

Dokonale prekreslený obraz dosiahneme vzájomným nastavovaním ovládacích prvkov kontrastu a jasu. Posúvaním ovládacieho prvku 10 nahor zvyšujeme kontrast, pričom ovládacím prvkom 7 nastavujeme jas obrazu tak, aby nebol obraz zbytočne jasný ani príliš tmavý. Kontrast zvyšujeme tak dlho, kým ešte vieme rozlíšiť podrobnosti v tmavých častiach obrazu. Po správnom nastavení kontrastu a jasu má obraz množstvo odtieňov od plne čiernej farby až po bielu. Príliš veľký jas neprospeje obrazovke, príliš veľký kontrast unavuje oči.

PRÍJEM FAREBNÉHO VYSIELANIA

Po správnom nastavení čiernobieleho kontrastu 10 a jasu 7 ako je vyššie uvedené, a pri nastavení farebného kontrastu 8 na minimum, zafarbenie obrazu nastavujeme posúvaním tohto ovládacieho prvku dovtedy, až obraz dosiahne správnu sýtosť farieb. Pretože tento regulátor má potrebnú rezervu, treba dbať, aby sa nenastavil neprírodzene sýty obraz. Optimálny farebný obraz okrem ovládacieho prvku 8 je potrebné dosaviť pomocou príslušnej ladiacej osky senzorovej jednotky. Farebný nádech obrazu v rozmedzí červená – modrozeleňá možno upraviť posúvaním ovládacieho prvku 9.

Pre správne nastavenie odtieňa i sýtosť môže poslúžiť farba pokožky ľudského tela.

Televízny prijímač umožňuje aj tzv. tichý odposluch – t. j. cez pripojené slúchadlá, ktoré pripojíme do zásuvky 17. Tento výstup umožňuje pripojiť slúchadlá s nižšou impedanciou napr. čs. typ ARF 200. Zásuvka 16 umožňuje nahrávanie na magnetofón, pričom nahrávka nie je ovplyvňovaná ovládacími prvkami TV prijímača.

PREDVOLBA A VOLBA TV KANÁLOV

Na zapínanie jednotlivých TV programov slúži tzv. senzorová jednotka, ktorá umožňuje prepínať až 8 rôznych programov (kanálov). Každá z ôsmich dotykových plôšok senzorovej jednotky môže byť použitá pre zvolenie ľubovoľného kanála z VHF a UHF pásma, ktorý si predtým nastavíme na ladiacej súprave senzorovej jednotky (tzv. predvolba). Pásmo VHF sú kanály 1–12, na ktorých je bežne vysielaný I. program čs. televízie. II. program je vysielaný na kanáloch 21 a vyšších, v pásmach označených ako UHF. V rozvodoch spoločných TV antén sa zvyčajne II. program transponuje na VHF kanály kvôli starším prijímačom a zjednodušeniu.

Ak sa prstom dotkneme niektorej senzorovej plôšky, prepne senzorová jednotka automaticky prijímač na ten program (kanál), ktorý sme si pre túto plôšku predtým zvolili na ladiacej súprave, umiestnenej pod odklápacím krytom s názvom prijímača.

Pri zapnutí prijímača sieťovým tlačidlom sa automaticky nastaví vždy program predvolený pod číslom 1, je teda vhodné si na tento pri predvolbe nastaviť najčastejšie sledovaný TV kanál (program). Pri kratšom intervale opakovaného zopnutia sieťového tlačidla ako minúta však toto prednostné zopnutie prvej programovej cesty nemusí nastať.

PREDVOLBA TV KANÁLOV

Pri predvolbe TV kanálov nesmie byť tlačidlo AFC zatlačené.

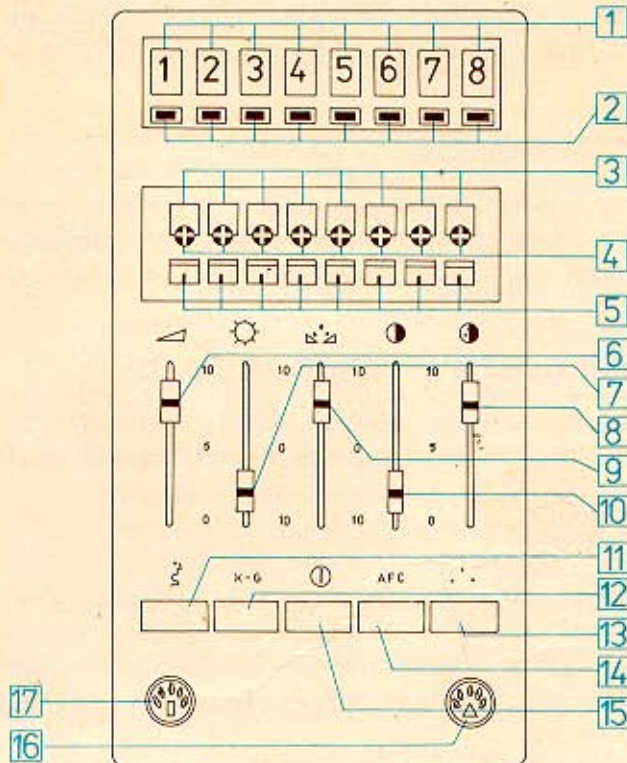
- Miernym ťahom otvoríme dvierka s nápisom COLOR UNIVERZAL, čím sa nám sprístupní ladiaca súprava senzorovej jednotky. Každéj senzorovej plôške prislúcha samostatná páčka prepínača pásiem a gombík ladenia označený súhlasným číslom ako plôška. Programová cesta, ktorú si zvolíme je indikovaná svetelne.
- Pre kanál, ktorý chceme prijímať pod číslom 1, si najskôr prepínačom pásiem na ladiacej súprave zvolíme potrebné pásmo, v ktorom sa nami požadovaný kanál nachádza. Prepínač pásiem má tri polohy:

TV pásmo:	Poloha páčky prepínača:	TV kanál podľa normy platnej v ČSSR:
I. – II.	ľavá krajná poloha	1 – 5 I. program
III.	stredná poloha	6 – 12
IV. – V.	pravá krajná poloha	21 – 60 II. program

Pretože v Európe sa používa tiež odlišná norma, býva na stupničkách iné označenie kanálov a sice 2–4, 5–12, 21–69. Napriek tomu bude čs. TV kanál 5 v ľavej krajnej polohe páčky prepínača, tak isto ako aj kanál č. 1.

- Otáčaním ladiacej osky číslo 1 si požadovaný kanál presne naladíme. Pri ladení sledujeme pohyb ukazovateľa na príslušnej stupničke, ktorá len orientačne udáva smer, v ktorom ladíme.

Pri ladení smerom od nižších kanálov k vyšším sa Vám môže stať, že sa začne obraz

rozpadat' alebo i úplne zmizne. Potenciometrom otáčajte pomaly ďalej, až kým obraz nie je ostrý, najmä jeho detaily, zvuk dostatočne hlasitý a bez šumu. Pre uľahčenie ladenia slúži kľúč umiestnený pri ladiacej súprave, ktorý nasunieme na príslušnú ladiacu osku.

- d) Pri voľbe ďalšieho TV programu sa dotkneme niektorej ďalšej sensorovej plošky. Podľa jej číselného označenia predvolíme a naladíme príjem tohto vysielača pomocou prepínača pásiem a osky potenciometra ladenia, ktoré k tejto ploške prislúchajú, rovnakým postupom, ako je uvedené v odst. b), c). Po predvolaní požadovaných kanálov zavrieme dvierka ladiaceho agregátu.

Voľbu programu, teda TV kanálu, ktorý chceme prijímať, prevádzame potom už len dotykom na kovové plošky, ku ktorým sme si príslušný TV kanál predom nastavili.

Po naladení, prípadne po prepnutí ľubovoľného (predom nastaveného) kanála môžeme zatlačiť tlačidlo AFC.

Jeho funkcia je taká, že uvedie do činnosti obvody, ktoré nedovolia, aby sa naladený kanál pri prijíme rozlaďoval. Toto automatické doladovanie prijímača účinkuje na každom, vopred správne naladenom kanáli (najskôr zvoliť program až potom zatlačiť tlačidlo AFC).

Automatické doladovanie kmitočtu oscilátora (AFC) je nastavené na kvalitný obraz podľa presných prístrojov vo výrobe TV prijímačov. Pokiaľ pri zapojení AFC (zatlačené tlačidlo) nebude obraz podľa subjektívneho posudzovania taký dobrý ako pri ručnom naladení, je to spôsobené zhoršenými príjmovými podmienkami u Vás a úprava automatického doladovania nespadá do záručnej povinnosti výrobcu. Preto v podobných prípadoch nechávajte tlačidlo AFC vypnuté.

Bezprostredne po zapnutí prijímača budú niekedy v obraze silne zdôraznené drobné detaily. Po 2–3 minútach sa však obraz sám upraví.

Ak zistíte, že na prepnutie programu stačí sa dotknúť len jednej polovice sensorovej plošky, nie je žiadna závada a súvisí to s pripojením televízora na sieť.

Ak sa dotkneme súčasne dvoch alebo viacerých dotykových plošok je príkaz, ktorý takto

dáme jednotke dotykovej voľby viacznačný, takže po oddialení prstov sa nemusí na obrazovke objaviť žiadny z predvolených programov. V tomto prípade treba zopakovať žiadanú voľbu.

RIADKOVÁ SYNCHRONIZÁCIA

Nemá vyvedený ovládací prvok, je plne automatická. V prípade rozpadnutia obrazu na šikmé pásy alebo naskočenia čierneho zvislého pásu do stredu obrazovky sa dotkneme sensorovej plošky pre iný program alebo takej, ktorú nepoužívame a opäť sa vrátíme na pôvodný program.

REGULÁTOR SNÍMKOVEJ SYNCHRONIZÁCIE 18

Je umiestnený vzadu. Ak sa obraz pohybuje nadol alebo nahor, zastavíme ho ovládacím prvkom 18 a nastavením približne do stredu oblasti, v ktorej je synchronizácia snímok stabilná.

ANTÉNNE VSTUPY 19

Slúžia na pripojenie zvodu od antény. Sú impedančne prispôsobené pre koaxiálny kábel (75 Ohm). Zvod od VHF antény (kanál 1–12) pripojte do dolného anténneho vstupu, signál z UHF antény (2. program 21–60 kanál) do horného vstupu. V prípade príjmu na spoločnú anténu, pripojte účastnícku šnúru len do vstupu VHF, čo Vám zaručí aj príjem 2. programu, pokiaľ ho spoločný rozvod obsahuje.

Spôsob pripojenia antény do prijímača je nasledovný

1. Pri spoločnej TV anténe

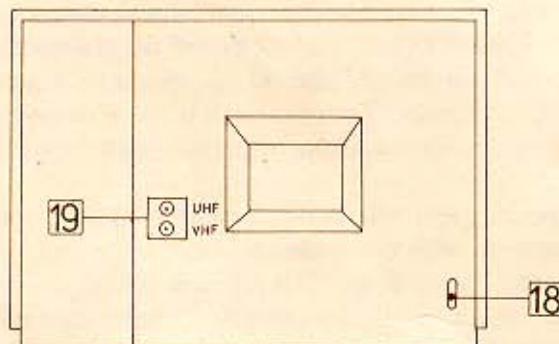
V tomto prípade stačí prijímač (vstup VHF) prepojiť s účastníckou zásuvkou pomocou jednoduchej účastníckej šnúry, ktorá je zakončená odpovedajúcimi koaxiálnymi konektormi. Ak túto šnúru ešte nemáte, je možné previesť pripojenie TVP aj pomocou staršieho typu účastníckej šnúry a symetrizačného člena 300/75 Ohm, ktorý je pribalovaný k televízoru. Opačný koniec symetrizačného člena je zakončený koaxiálnym konektorom, ktorý zasuniete do VHF vstupu TV prijímača.

Zároveň však upozorňujeme, že takéto pripojenie prijímača s dvojnásobnou transformáciou (použitím staršej účastníckej šnúry) môže zhoršiť príjem farebného signálu.

Poznámka:

Pod pojmom „staršia“ účastnícka šnúra sa rozumie dnes bežne používaný kábel pre spoločnú anténu, ktorý zahŕňa v sebe symetrizačný člen 75/300 Ohm a dva výstupy – VHF a UHF. Výstup UHF nie je však v rozvodoch spoločných TV antén používaný.

Pôvodnú zástrčku (vidlicu) pre pásma I.–III. odstránime a plochý dvojvodič pripojíme k symetrizačnému členu.

2. Pripojenie individuálnej TV antény
Pri použití TV dvojlinky pripájame anténu k prijímaču cez pribalené symetrizačné členy.
3. Alternatívne môže byť prijímač vybavený aj združeným anténym vstupom. V tomto prípade príslušenstvo prijímača neobsahuje symetrizačné členy, ale združovač.

DÔLEŽITÉ UPOZORNENIE

Nastavenie príliš veľkého jasu a kontrastu sa neodporúča, skracuje životnosť obrazovky. Prijímač je plombovaný a porušenie plomby neoprávnenou osobou znamená stratu nároku na bezplatné opravy v rámci záruky.

Prijímač po vypnutí znovu zapnite najskôr až po uplynutí dvoch minút. Neodkladajte zadnú stenu pri zapnutom prijímači. Zapnutý televízny prijímač bez zadnej steny môže spôsobiť úraz elektrickým prúdom. Neotáčajte nastavovacími prvkami prijímača a nehýbte súčiastkami.

Po vypnutí TVP zostávajú niekedy na obrazovke svetlejšie plôšky na rôznych miestach tienidla obrazovky, ktoré za niekoľko minút zmiznú. Nejedná sa o chybu obrazovky ani o zjav, ktorý by nejak skracoval jej životnosť, ale o prirodzené vlastnosti svetlonosných materiálov obrazovky.

AK TELEVÍZOR NEPRACUJE SPRÁVNE, PRESKÚŠAJTE:

- a) či je pripojená anténa, alebo či nie je prerušený zvod od antény
- b) či máte správne nastavené ovládacie prvky televízora
- c) či tú istú závalu nemajú aj iní majitelia televízorov, ak áno, ide o poruchu vo vysieláči alebo na prenosovej trase.

Ak zistíte, že prijímač nepracuje správne, vypnite ho a oznámte to najbližšiemu servisnému podniku, ktorý je poverený opravami farebných televíznych prijímačov. Zásadne nenechávajte prijímač zapnutý bez dozoru.

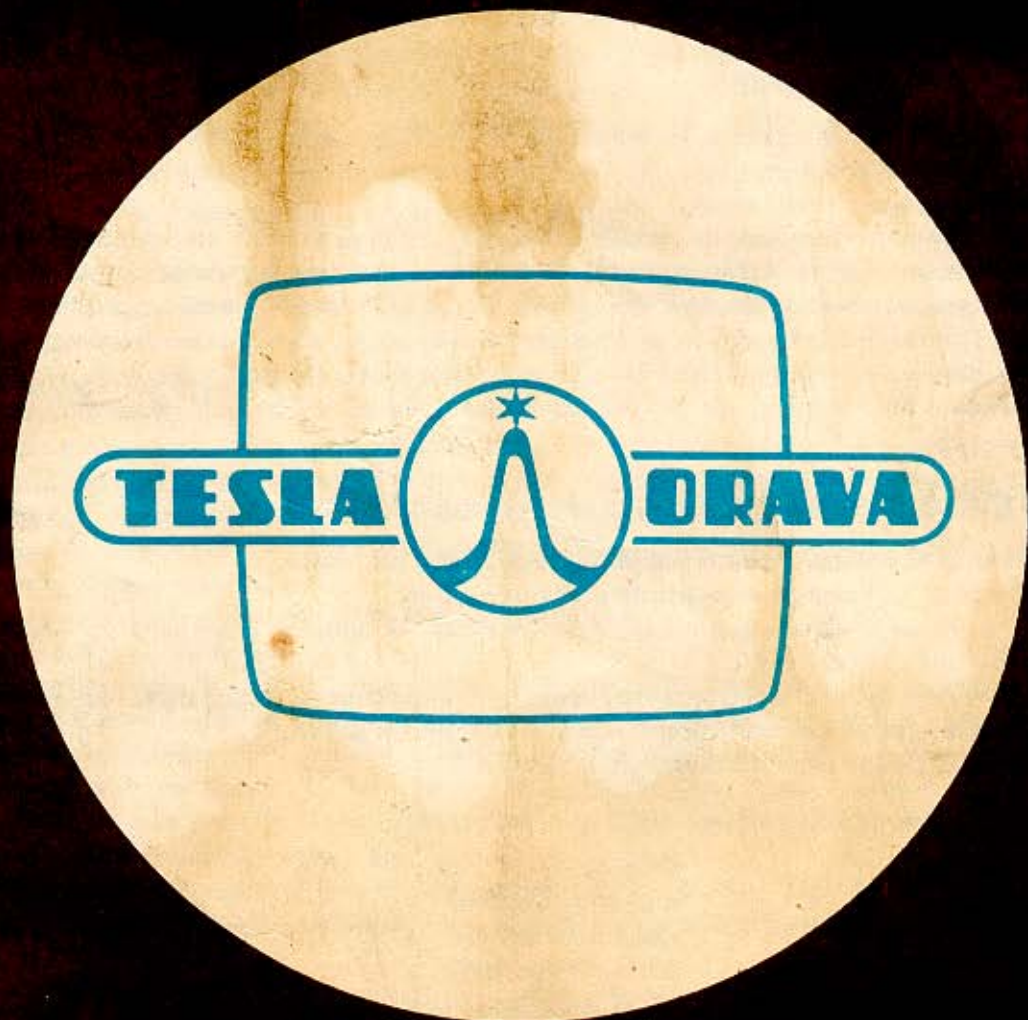
Technické údaje:

Obrazovka:	6I LK 3C
Rozmer obrazu:	šírka min. 482 mm výška min. 362 mm
Napájanie:	220 V $\pm$ 10%, 50Hz
Príkon:	160 W $\pm$ 10 %
Počet integr. obvodov:	9
Počet tyristorov:	5
Počet tranzistorov:	35
Počet diód:	65
Rozmery:	720 x 545 x 515 mm
Hmotnosť:	36 kg

Prijímač po stránke funkčných vlastností spĺňa požiadavky ČSN 36 7512 pre II. triedu.

PRÍSLUŠENSTVO

2 ks symetrizačný člen 300/75 Ohm, poistky 4 A (T) – 1 ks a 1,6 A (T) – 1 ks, záručný list, ladiaci kľúč, návod na obsluhu a ochranný povlak prijímača.

**koncernový podnik
NIŽNÁ**

Priemyselný tovar			8. II. 85. Petroviny					
Názov tovaru	Kčs	h	Názov tovaru	Kčs	h	Názov tovaru	Kčs	h
			TP Celov Univerzal	6,900	-			

SD
Dolný Kubov
Gruj

Petroviny
Priem. tov.
Spolu

35 97651

Nakupujte tovar v Jednote!

Pri nákupe žiadajte vždy vystavenie bločku:

Kontrolujte správnosť ceny vyžiadaním cenníka na predajni!

Kontrolujte váženie v netto váhe a správne meranie: